

Verdal kommune

Saksframlegg

Arkivreferanse: 2023/7701-6

Saksbehandler: Gjermund Gomo

Behandling:

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
------------	----------	--------

Ny forskrift om minsteareal for elg, hjort og rådyr, Verdal kommune.

Kommunedirektørens forslag til innstilling/vedtak

Forslag til ny «Forskrift om minsteareal for elg, hjort og rådyr, Verdal kommune» (vedlegg 1), sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Vedlegg

1 Ny forskrift om minsteareal

Relevante lenker

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-01-08-12>

<https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2005-04-07-411>

https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/1995-05-25-534/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3

Saksopplysninger

Verdal er en stor kommune, med utmarksarealer fra fjord til fjell, noe som medfører at forholdene for hjorteviltartene varierer mye innad i kommunen. I tillegg opplever vi store endringer i bestandstetthet for alle hjorteviltartene, med en betydelig nedgang for elg i deler av kommunen, samt en betydelig økning for hjort og rådyr i store deler av kommunen. Beiteskader fra hjortevilt på både skog og innmark er et økende problem i områder med høy tetthet av hjort. Alle disse forholdene søkes ivaretatt i forslag til ny forskrift.

Gjeldende forskrifter for minsteareal har i liten grad en geografisk differensiering som samsvarer med variasjonen i tettheter hos de ulike hjorteviltartene. Geografisk differensiering for elg og hjort i dagens forskrift følger eierforhold. Det er ingen geografisk differensiering for rådyr i dagens forskrift.

I tillegg til de nevnte forhold gjør moderne digitale kartverktøy det enklere å innføre mer «finmaskede» regler enn tidligere.

Forslaget til ny forskrift ble presenter i fagrådsmøte for hjortevilt høsten 2023. I etterkant ble det åpnet for innspill fra elg- og hjortevaldene, samt andre deltagere på fagrådsmøtet. Tre uttalelser er kommet inn:

Verdal Bonde og Småbrukarlag:

Styret i Verdal Bonde og Småbrukarlag støtter Verdal Kommunes forslag til endring i forskrift hjortevilt.

Værdalsbruket:

Vi registrerer at det er utarbeidet en relativt komplisert modell for beregning av minsteareal. Vi ser ikke at høyde over havet er veldig relevant. En annen tilnærming kan være å benytte bonitet eller lignende (vegetasjonstype el. Lign.). Bonitet sier noe om arealets produktivitet uavhengig av h.o.h. Det finnes svak mark i lavere høydelag på samme måte som det finnes høyproduktive områder i høyere høydelag.

Valdet Kulsli/Elnes:

Areal og soner ser for oss fornuftig ut.

Fastsettelse av minsteareal for elg, hjort og rådyr hjemles i hjorteviltforskriftens § 6:

Kommunen fastsetter minsteareal for elg, hjort og/eller rådyr i forskrift. Det kan fastsettes ulikt minsteareal for ulike arter og for ulike deler av en kommune.

Forslag om endring av minsteareal fremmes innen 15. januar. En eventuell forskriftsendring fastsettes av kommunen innen 15. mars.

Vurdering av saken

Elg:

Geografisk differensiering på elg i 3 soner gjøres ut ifra antatt geografisk variasjon i bæreevne (vedlegg 2). Det har vært en betydelig nedgang i vekt og produktivitet hos elg de siste årene, særlig i deler av kommunen. For sone 2 i forskriften er nedgangen spesielt sterk, og tettheten av elg i dette området bør holdes lavere i årene som kommer. Grunnlaget for denne vurderingen er at bestanden med stor sannsynlighet har vært over bæreevnen over tid. Data fra beitetakst, produktivitet og slaktevekter underbygger dette. Samtidig er det i dette området betydelig beitekonkurranse med andre beitedyr, særlig hjort, og det er ytterligere belastning på vinterbeitene på grunn av trekkelg om vinteren. Inndeling i høydelaag gjøres på grunn av at andel høyproduktivt areal avtar og andel lavproduktiv myr øker med høyde over havet. For sone 3 er det valgt en annen høydeprofil på grunn av at det er rikere berggrunn og bedre vekstforhold i høyereliggende områder innenfor denne sonen. Tildeling etter minsteareal for denne modellen vil være omtrent 215 elg, noe som gir et handlingsrom ved bruk av 50%-regelen i intervallet 107-430 elg.

Hjort:

Hovedgrepet er å differensiere minsteareal slik at det sikrer muligheten for høyt uttak i høyproduktive lavereliggende områder, samt i områder som opplever store problemer med beiteskader på innmark og skog. Det forventes en økning i den totale utbredelsen og bestandsstørrelsen på hjort i årene fremover og forskriften må ta høyde for dette. Det foreslås inndeling i 4 soner (vedlegg 3).

Sone 1. Området som har hatt jevnlig felling i siste periode.

Sone 2. Nærliggende områder hvor vi registrerer eller forventer en økning i bestanden.

Sone 3. Østlig del av kommunen, hvor vi ikke forventer en snarlig økning i hjortebestanden.

Sone 4. Nedre del av kommunen hvor vi forventer fast etablering av hjort fremover.

Tildeling etter minsteareal for denne modellen vil være omtrent 165 hjort, noe som gir et handlingsrom ved bruk av 50%-regelen i intervallet 82 – 330 hjort.

Rådyr:

Hovedgrepet er å differensiere minsteareal slik at det sikrer muligheten for høyt uttak i høyproduktive lavereliggende områder. Det er valgt litt forskjellige høydeprofiler for de 3 sonene (Vedlegg 2). For sone 2 er minstearealet satt opp for de øvre høydelaagene på grunn av at disse høydelaagene utgjør så stor andel av totalarealet i dette området. Det antas også en lavere bæreevne på grunn av høyere konkurranse med hjort, mer snø, samt høyere dødelighet på grunn av predasjon fra store rovdyr. For sone 3 er det valgt en annen høydeprofil, slik at det skal være mulig å få tilstrekkelig minsteareal for rådyrjakt i tilknytning til jordbruksområder i Sul og Vera. det er også rikere berggrunn og bedre vekstforhold i høyereliggende områder innenfor denne sonen.

Tildeling etter minsteareal for denne modellen vil være omtrent 370 rådyr, noe som gir et handlingsrom ved bruk av 50%-regelen i intervallet 165 – 740 rådyr.

Konklusjon:

Forslag til ny «Forskrift om minsteareal for elg, hjort og rådyr, Verdal kommune» (vedlegg 1), sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn.